

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Valtio-opin laitos	
Tekijä-Författare-Author Salminen, Nadja			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Kansainvälinen rikostuomioistuin - Osoitus valtion suverenisuusperiaatteen muutoksesta vai valtopolitiikan väline?			
Oppiaine-Läroämne-Subject Kansainvälinen politiikka			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2001-04-18	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 86
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Kansainvälinen pysyvä rikostuomioistuin on historiallinen saavutus kansainvälisen oikeuden saralla. Sen tarkoituksena on lopettaa aikakausi, jolloin joukkotuhonnasta, sotarikoksista ja rikoksista ihmisyyttä vastaan oli mahdollisuus päästä rangaistuksesta. Tuomioistuimen perustavat neuvottelut käytiin Roomassa kesällä 1998. Tuloksena syntyi Kansainvälisen rikostuomioistuimen Rooman perussääntö, jonka puolesta äänesti 120 valtiota. Seitsemän valtiota, mukaan lukien Yhdysvallat äänesti perussääntöä vastaan.</p> <p>Tutkimus tarkastelee Rooman sopimusneuvottelujen ns. poliittisia kysymyksiä, jotka koskevat tuomioistuimen toimivallan alaisia rikoksia, toimivallan edellytyksiä ja sen käyttämistä, syyttäjän roolia sekä YK:n turvallisuusneuvoston mahdollisuutta lykätä rikostutkimuksia. Aineistona on käytetty YK:n lehdistötiedotteita ja neuvottelujen aikana pidettyjä valtioedustajien puheita. Tärkeän lisän tuo neuvotteluissa mukana olleen kansainvälisen oikeuden linjan yksikköpäällikön, Marja Lehdon, haastattelu. Tutkimuksen lähtökohtana on perinteisen valtiosuvereniteetin ja kansainvälisen oikeuden ongelmallinen suhde. Perinteinen valtiosuvereniteetiksi ei sovellu kuvailemaan kansainvälistä järjestelmää nykypäivänä, mutta toisaalta suvereniteetti on yhä monessa mielessä valtioiden suhteita määrittelevä periaate.</p> <p>Poliittiset kysymykset olivat neuvotteluissa hyvin kiistanalaisia, sillä ne pureutuivat perinteisen valtiosuvereniteetin alueelle. Neuvotteluissa vallitsi myötämielisyys itse tuomioistuinkehitystä kohtaan, mutta siitä millainen tuomioistuin pitäisi olla, esiintyi erimielisyyttä. Ns. Like-Minded -maat kannattivat hyvin itsenäistä ja poliittisilta vaikutteilta vapaata tuomioistuinta. Monet muut maat taas pelkäsivät antaa tuomioistuimelle itsenäistä toimivaltaa. Varsinkin Yhdysvallat pelkäsi kansainvälisten operaatioidensa vaarantuvan tuomioistuimen perustamisen myötä.</p> <p>Neuvottelujen tuloksena syntyi YK:n turvallisuusneuvostolle sekä kansallisille tuomioistuimille alisteinen tuomioistuin. Tuomioistuimella on kyseenalaisia toimivaltaoikeuksia niihin valtioihin nähden, jotka eivät ole sopimusosapuolia. Voidaan katsoa, että tässä mielessä tuomioistuin vaarantaa suvereniteettiä. Toisaalta yksityiskohtaisten toissijaisuussäännösten johdosta tuomioistuimella ei ole oikeutta ottaa tapausta käsiteltäväkseen, jos kansallinen tuomioistuin toimii puolueettomasti ja tehokkaasti. Toissijaisuusperiaate antaa valtioille pakotien tuomioistuimen toimivallasta. Tässä piileekin koko tuomioistuinkehityksen heikkous: Kansainvälistä rikostuomioistuinta ei tarvita, jos kansalliset tuomioistuimet käyttävät niille annettua universaalista toimivaltaa. Valtioiden suvereeni oikeus ensisijaiseen toimivallan käyttöön on siis turvattu Kansainvälisessä rikostuomioistuimessa.</p>			
<p>Avainsanat-Nyckelord-Keywords</p> <p>ad hoc -tuomioistuimet globalisaatio International Criminal Court kansainvälinen rikostuomioistuin suvereniteetti - muutos</p>			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			